

RYT VII
BŁOGOSŁAWIENSTWO
I
NAŁOŻENIE
SZKAPLERZA
NMP Z GÓRY KARMEL

UWAGI WSTĘPNE

Poniższy Ryt jest oficjalnym obrzędem przyjęcia szkaplerza, zatwierdzonym przez władze kościelne (patrz poniższe dokumenty) i w jego pełnym brzmieniu, obowiązuje w Zakonie Rycerzy Świętego Jana Pawła II.

Błogosławieństwo i nałożenie szkaplerza Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel powinno się odbyć podczas celebracji wspólnotowej (np. 16 lipca – święto patronalne – NMP z Góry Karmel). Nałożenie szkaplerza włącza do Rodziny Karmelitańskiej – Bractwa szkaplerznego w Zakonie Rycerzy Jana Pawła II.

Władzę błogosławienia szkaplerza mają kapłani i diakoni; nałożyć go zaś mogą inne osoby do tego upoważnione. Do błogosławieństwa i do nałożenia należy używać szkaplerza karmelitańskiego w jego tradycyjnym kształcie. Po przyjęciu może on być zastąpiony odpowiednim medalikiem. Błogosławieństwo i nałożenie szkaplerza dokonuje się zgodnie z obrzędami i modlitwami podanymi niżej. Forma zwykła obejmuje: obrzędy wstępne, czytanie słowa Bożego i modlitwę wiernych, modlitwę błogosławieństwa i nałożenie szkaplerza, obrzędy zakończenia. Wszystko to wyraża w pełni znaczenie szkaplerza w życiu wiernych, którzy go przyjmują. Jest rzeczą konieczną, aby obie formy (tzn. przyjęcie szkaplerza lub zastąpienie go medalikiem) dobrze ukazywały zarówno duchowy sens łask związanych ze szkaplerzem Matki Bożej z Góry Karmel, jak i zadania wynikające z przyjęcia tego znaku czci wobec Najświętszej Panny.

Zatwierdzenie Stolicy Apostolskiej
Prot. N. 2474/95/L

Bracia Bosi Zakonu Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel

Na prośbę P.O. Fiorenzo Bugin, prokuratora generalnego Braci Bosych Zakonu Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel, wyrażoną w piśmie z dnia 21 grudnia 1995 roku, na mocy władzy udzielonej Kongregacji przez Papieża Jana Pawła II, z radością zatwierdzamy tekst Obrzędu poświęcenia i nałożenia Szkaplerza Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel, przygotowany w języku włoskim, zgodnie z załączonym egzemplarzem.

Publikując tekst należy dołączyć niniejszy dekret, w którym Stolica Apostolska zatwierdziła wymieniony wyżej Obrzęd. Po opublikowaniu tekstu należy dwa jego egzemplarze przesłać do Kongregacji. Bez względu na jakiegokolwiek przeciwny zarządzenia.

Dano w siedzibie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, 5 stycznia 1996 r.

Kard. Antonio M. Javierre Prefekt,
Carmelo Nicolosi Zastępca Sekretarza

Zatwierdzenie tłumaczenia na język polski

Kongregacja Kultu Bożego
i Dyscypliny Sakramentów
Prot. N. 927/98/L

Zakon Braci Bosych Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel

Stosownie do prośby Przew. O. Karola Serrao, Prowikariusza Generalnego Zakonu Braci Bosych Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel, wyrażonej w piśmie z 25 kwietnia 1998 roku, na mocy uprawnień, udzielonych tejże Kongregacji przez Ojca Świętego Jana Pawła II, z radością zatwierdzamy tekst – w języku polskim – *Obrzędu błogosławieństwa i nałożenia Szkaplerza Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel*, jak to widać w załączonym egzemplarzu.

Drukując tekst należy dołączyć do niego cały niniejszy Dekret, potwierdzający wspomniane wyżej zatwierdzenie.

Dwa egzemplarze wydrukowanego tekstu należy przesłać do niniejszej Kongregacji.

Bez względu na jakiegokolwiek przeciwny okoliczności.

Dano w siedzibie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, 18 października 2000 roku.

Jerzy A. Kard. Medina Estévez Prefekt
Franciszek Pius Tamburrino, Arcybiskup, Sekretarz

I. OBRZĘDY WSTĘPNE

Wierni gromadzą się przed ołtarzem głównym albo przed obrazem Matki Bożej, tam też udaje się celebrans. Obrzęd rozpoczyna się pieśnią lub chwilą milczenia.

Następnie celebrans zwraca się do zebranych:

K: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W: Amen.

K: Pan z wami.

W: I z duchem twoim.

Albo:

K: Łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa narodzonego z Dziewicy Maryi, miłość Boga Ojca i dar jedności w Duchu Świętym niech będą z wami wszystkimi.

W: I z duchem twoim.

Kapłan przygotowuje obecnych do uczestnictwa w obrzędzie tymi lub podobnymi słowami:

K: Podczas ziemskiego życia Jezusa nawet ten, kto dotknął tylko frędzli Jego płaszcza, doznawał uzdrowienia. Wychwalamy Pana, ponieważ w Kościele wciąż posługuje się pokornymi i prostymi środkami, by okazywać swoje nieskończone miłosierdzie. Także i my możemy ich używać, aby wielbić Pana, wyrażać nasze pragnienie służenia Mu i odnawiać zobowiązania wierności, podjęte w konsekracji chrzcielnej na całe życie.

Szkaplerz karmelitański jest znakiem macierzyńskiej miłości Dziewicy Maryi. Przypomina o Jej trosce o członków Rodziny Karmelitańskiej, szczególnie w chwilach największych potrzeb. Jest to miłość, która przynagla do tego, by odpowiedzieć na nią miłością.

Szkaplerz jest znakiem łączności z Zakonem Braci Bosych Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel, oddanym Jej służbie dla dobra całego Kościoła. Przyjmując go, wyrażacie pragnienie uczestnictwa w duchu i życiu Zakonu.

Szkaplerz jest odzwierciedleniem pokory i czystości Maryi: swoją prostotą zachęca do życia w skromności i czystości. Noszony zaś dniem i nocą staje się znakiem naszej ustawicznej modlitwy i szczególnego oddania się miłości i służbie Dziewicy Maryi.

Przywdziewając szkaplerz, odnawiacie swoje chrzcielne zobowiązania przyoblekania się w naszego Pana Jezusa Chrystusa. W Maryi będzie strzeżona wasza nadzieja zbawienia, ponieważ w Niej Bóg życia uczynił swój przybytek.

II. CZYTANIE SŁOWA BOŻEGO

Ktoś z obecnych albo sam celebrans, odczytuje fragment Pisma Świętego. Teksty niżej wskazane odnoszą się w sposób szczególny do tajemnicy zbawienia lub do czci Najświętszej Dziewicy. Można wybrać jeden z podanych poniżej:

Czytanie z Księgi Proroka Izajasza (61,10-11)

Ogromnie weselę się w Panu, dusza moja raduje się w moim Bogu, bo mnie przyodziął w szaty zbawienia, okrył mnie płaszczem sprawiedliwości, jak oblubieńca, który wkłada zawój, jak oblubienicę zdobną w swe klejnoty.

Albo:

Czytanie z listu św. Pawła Apostoła do Efezjan (4, 17.20-24)

To zatem mówię i zaklinam was w Panu, abyście już nie postępowali tak, jak postępują poganie z ich próżnym myśleniem. Wy zaś nie tak nauczyliście się Chrystusa. Słyszeliście przecież o Nim - zgodnie z prawdą, jaka jest w Jezusie, że - co się tyczy poprzedniego sposobu życia - trzeba porzucić dawnego człowieka, który ulega zepsuciu na skutek zwodniczych żądź, odnowić się duchem w waszym myśleniu i przyoblec człowieka nowego, stworzonego według Boga, w sprawiedliwości i prawdziwej świętości.

Albo:

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Galatów (Ga 4,4-7)

Gdy jednak nadeszła pełnia czasu, zesłał Bóg Syna swego, zrodzonego z niewiasty, zrodzonego pod Prawem, aby wykupił tych, którzy podlegali Prawu, byśmy mogli otrzymać przybrane synostwo. Na dowód tego, że jesteście synami, Bóg zesłał do serc naszych Ducha Syna swego, który woła: Abba, Ojcze! A zatem nie jesteś już niewolnikiem, lecz synem. Jeżeli zaś synem, to i dziedzicem z woli Bożej.

Czytanie z Ewangelii według świętego Marka (Mk 5,25-34)

A pewna kobieta od dwunastu lat cierpiała na upływ krwi. Wiele wycierpiała od różnych lekarzy i całe swe mienie wydała, a nic jej nie pomogło, lecz miała się jeszcze gorzej.

Posłyszała o Jezusie, więc weszła z tyłu między tłum i dotknęła się Jego płaszcza. Mówiła bowiem: „Żebym choć dotknęła Jego płaszcza, a będę zdrowa”. Zaraz też ustał jej krwotok i poczuła w [swym] ciele, że jest uleczona z dolegliwości. A Jezus natychmiast uświadomił sobie, że moc wyszła od Niego. Obrócił się w tłumie i zapytał: „Kto dotknął mojego płaszcza?” Odpowiedzieli Mu uczniowie: „Widzisz, że tłum zewsząd Cię ściska, a pytasz:

Kto Mnie dotknął”. On jednak rozglądał się, by ujrzeć tę, która to uczyniła. Wtedy kobieta podeszła zalekniona i drżąca, gdyż wiedziała, co się z nią stało, padła przed Nim i wyznała Mu całą prawdę. On zaś

rzekł do niej: „Córko, twoja wiara cię ocaliła, idź w pokoju i bądź uzdrowiona od swej dolegliwości!”.

Czytanie z Ewangelii według świętego Łukasza (Łk 2,4-8)

Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania.

Powiała swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie. W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą.

Czytanie z Ewangelii według świętego Łukasza (Łk 11,27-28)

Gdy On to mówił, jakaś kobieta z tłumu głośno zawołała do Niego: „Błogosławione łono, które Cię nosiło, i piersi, które ssałeś”. Lecz On rzekł: „Tak, błogosławieni są raczej ci, którzy słuchają słowa Bożego i [go] przestrzegają”.

Czytanie z Ewangelii według świętego Jana (J 19,25-27)

A obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego i siostra Matki Jego, Maria, żona Kleofasa, i Maria Magdalena. Kiedy więc Jezus ujrzał Matkę i stojącego obok Niej ucznia, którego miłował, rzekł do Matki: „Niewiasto, oto syn Twój”. Następnie rzekł do ucznia: „Oto Matka twoja”. I od tej godziny uczeń wziął Ją do siebie.

Po skończonym czytaniu celebrans zwraca się do obecnych ukazując w świetle słowa Bożego istotę celebracji oraz łaski i zobowiązania wynikające z przyjęcia szkaplerza. Chwila milczenia.

III. MODLITWA WSTAWIENNICZA WIERNYCH

Niżej podano propozycje intencji. Można spośród nich wybrać najbardziej odpowiednie lub dodać inne w większym stopniu dostosowane do okoliczności.

K: Drogie Siostry i Drodzy Bracia, cieszymy się opieką Dziewicy Maryi, Matki Bożej. W Jej łonie Słowo Boże przyoblekło się w naszą śmiertelność, przyjmując ludzkie ciało. Prośmy Ojca, abyśmy dzięki mocy Ducha Świętego mogli odzwierciedlać w naszym życiu Jezusa Chrystusa, naszego Brata, i wołajmy:

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

1. Ojcze Święty, Ty przyoblekłeś Twojego Syna w nasze ludzkie ciało, aby nas uczynić uczestnikami Twojego Bóstwa, przez wstawienictwo Dziewicy Maryi, Twojej doskonałej uczennicy, spraw, abyśmy zostali przyobleczeni w Twoje Bóstwo.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

2. Ojcze Święty, Ty zechciałeś, aby Twój Syn był do nas podobny we wszystkim z wyjątkiem grzechu, byśmy idąc Jego śladami we wszystkim upodobniali się do Jego obrazu, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi spraw, byśmy naśladowali Chrystusa i byli Tobie miłymi we wszystkich naszych czynach.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

3. Ojcze Święty. Ty wezwałeś nas na ucztę łaski, abyśmy przyobleczeni w szaty godowe objawiali Twoją miłość, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi przyoblecz nas w uczynną miłość i posługę pełną oddania.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

4. Ojcze Święty. Ty przyoblekłeś Maryję w słońce i w Niej starłeś głowę węża, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi spraw, abyśmy potrafili pokonać zasadzki Złego w naszym życiu i w świecie, w którym żyjemy.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

5. Ojcze Święty, Ty wybrałeś Maryję na córkę Nowego Przymierza, przez wstawiennictwo Maryi, Dziewicy o Nowym Sercu, oczyść nasze serca i umocnij naszą wiarę.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

6. Ojcze Święty. Ty wejrzałeś na pokorę Twojej Służebnicy i Jej ustami ogłosiłeś moc Twojego ramienia, przez wstawiennictwo Maryi spraw, abyśmy byli prorokami Twojego królestwa, głoszącymi Twoje miłosierdzie wszystkim pokoleniom.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

7. Ojcze Święty. Ty dałeś Twojemu Synowi Matkę, która owinęła Go w pieluszki, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi spraw, abyśmy kochali ubogich i zepchniętych na margines oraz jednoczyli się z nimi w budowaniu świata opartego bardziej na sprawiedliwości i braterstwie.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

8. Ojcze Święty, Ty okryłeś nas płaszczem sprawiedliwości i świętości, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi uświęć nas w Chrystusie i uczynź ofiarnymi współpracownikami w dziele zbawienia świata.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

9. Ojciec Święty, Ty nappełniłeś nas wszelkim błogosławieństwem duchowym w Chrystusie, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi spraw, abyśmy przeszli szczęśliwie ze śmierci do życia.

W: Pozwól nam, Panie, przyoblec się w Jezusa Chrystusa.

Albo:

K: Prośmy Boga, naszego Ojca, przez wstawiennictwo Dziewicy Maryi:

1. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, zostali przyobleczeni w Chrystusa łaską Ducha Świętego,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
2. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, żyli swoim chrzcielnym zobowiązaniem przyoblekania się w Chrystusa,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
3. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, zostali umocnieni w wierze, nadziei
i miłości,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
4. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, stali się żywymi członkami Rodziny karmelitańskiej,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
5. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, byli przedłużeniem tej miłości, jaką Jezus darzył swoją Matkę,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
6. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, przyoblekli się w cnoty Przczystej Dziewicy, nauczyli się słuchać słowa Bożego i żyli nim każdego dnia,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
7. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, przez wstawiennictwo Maryi czerpali światło z kontemplacji, byli radośni w braterstwie i gorliwi w posługiwaniu innym,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.
8. Aby ci, którzy przyjmują Szkaplerz, byli zawsze odziani w weselne szaty i gotowi na wejście do zgromadzenia świętych z Najświętszą Dziewicą,
Ciebie prosimy, wysłuchaj nas, Panie.

IV. MODLITWA BŁOGOSŁAWIENSTWA

Kapłan z rozłożonymi rękami odmawia podaną niżej modlitwę poświęcenia:

K: Boże, Ty jesteś Sprawcą świętości i Tym, który w niej udoskonała, Ty powołujesz do pełni życia chrześcijańskiego i do doskonalszej miłości odrodzonych z wody i Ducha Świętego; wejrzyj łaskawie na tych, którzy przyjmują nabożnie szkaplerz karmelitański i będą go wiernie nosić jako znak swojego oddania Najświętszej Maryi Pannie z Góry Karmel. Spraw, aby otworzywszy się na czułą miłość Dziewicy, upodabniali się do obrazu Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, i po szczęśliwym przejściu przez to życie mogli wejść do radości Twojego domu. Przez Chrystusa Pana naszego.

W: Amen.

A następnie kropi wodą święconą szkaplerze i przyjmujących je.

V. NAŁOŻENIE SZKAPLERZA

Kapłan nakłada szkaplerz każdemu wiernemu, który o to prosi i odmawia następującą modlitwę:

K: Przyjmij ten szkaplerz (przez który stajesz się członkiem Bractwa Rodziny Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel). Ufnym w uprzedzającą miłość pochodzącą od tak wielkiej Matki, oddaj się naśladowaniu Maryi i życiu opartemu na głębokiej z Nią łączności. Noś ten symbol jako wyraz pamięci o obecności Maryi, towarzyszącej ci w twoim codziennym staraniu o wewnętrzne przyoblekanie się w Chrystusa i o ukazywanie Go jako żyjącego w tobie dla dobra Kościoła i całej ludzkości oraz ku chwale Trójcy Świętej.

W: Amen.

Jeśli jest taka potrzeba, celebrans może wypowiedzieć głośno formułę nałożenia szkaplerza tylko jeden raz, dla wszystkich. Po jej ukończeniu wierni odpowiadają razem *Amen* i podchodzą do celebransa, aby otrzymać szkaplerz.

Po zakończeniu nakładania szkaplerza kapłan zwraca się do wszystkich następującymi słowami:

K: Przyjmując ten szkaplerz, zostaliście włączeni do rodziny Karmelu poświęconej w sposób szczególny naśladowaniu i posługiwaniu Dziewicy, Matce Boga, byście mogli żyć dla Chrystusa i Jego Kościoła tym samym duchem kontemplacyjnym i apostołskim, którym żyje zakon karmelitański. Abyście mogli w sposób doskonały osiągnąć ten ideał, na mocy udzielonej mi władzy, przyjmuję was do uczestnictwa we wszystkich dobrach duchowych zakonu karmelitańskiego.

Po zakończeniu obrzędu kapłan poucza o powinnościach, przywilejach, obowiązkach i praktykach noszących szkaplerz.

PRZYWILEJE NOSZĄCYCH SZKAPLERZ

- 1. Kto umrze odziany Szkaplerzem świętym nie zostanie potępiony.**
- 2. Noszący Szkaplerz jako czciciel Matki Bożej zapewnia sobie Jej opiekę co do duszy i ciała w tym życiu i szczególną pomoc w godzinie śmierci.**
- 3. Każdy, kto pobożnie nosi Szkaplerz święty i zachowuje czystość według stanu, zostanie wyprowadzony z czyśćca osobiście przez Matkę Bożą w pierwszą sobotę po swej śmierci.**
- 4. Ci, którzy należą do Bractwa Szkaplerznego są duchowo złączeni z zakonem Karmelitańskim i mają udział w jego duchowych dobrach za życia i po śmierci, a więc we Mszach świętych, Komuniach świętych, umartwieniach, modlitwach, postach itp.**

OBOWIĄZKI NOSZĄCYCH SZKAPLERZ

- 1. Naśladować cnoty Matki Najświętszej i szerzyć Jej cześć.**
- 2. Dniem i nocą nosić na sobie Szkaplerz.**
- 3. Odmawiać codziennie modlitwę naznaczoną w dniu przyjęcia do Szkaplerza (zazwyczaj Pod Twoją Obronę lub Zdrowaś Maryjo).**
- 4. Czynić dobrze bliźnim.**

PRAKTYKI ZALECANE NOSZĄCYM SZKAPLERZ ŚWIĘTY

- 1. Przynajmniej raz w miesiącu, jeżeli pozwolą na to warunki, oraz w święta Matki Bożej przystępować do spowiedzi i Komunii świętej.**
- 2. Nawiedzać często kościół i przynajmniej przez kilka minut modlić się do Matki Bożej.**
- 3. Od czasu do czasu z miłości do Matki Bożej wyrzec się czegoś dozwolonego (drobne umartwienie).**

Następuje błogosławieństwo kończące obrzęd.

VI. ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU

Celebrans wyciąga ręce nad obecnymi:

K: Bóg Ojciec niech was napęlni swoją miłością miłosierną daną nam w Jezusie Chrystusie, Synu Dziewicy Maryi.

W: Amen.

K: Jezus Chrystus niech was uczyni uczestnikami miłości Ojca w matczynej czułości Dziewicy Karmelu, abyście mogli czynić wszelkie dobro.

W: Amen.

K: Duch Święty, który was natchnął pragnieniem ukrycia się pod płaszczem Maryi, niech was uczyni apostołami na drodze pokoju i sprawiedliwości.

W: Amen.

K: Błogosławieństwo Boga wszechmogącego, Ojca i Syna, i Ducha Świętego niech zstąpi na was i pozostanie na zawsze.

W: Amen.

K: Niech nas Bóg błogosławi, broni od wszelkiego zła i doprowadzi do życia wiecznego.

W: Amen.

Obrzęd można zakończyć pieśnią maryjną (Flos Carmeli, Salve Regina, Sub tuum presidium, lub inną)

Pieśni:

KWIAT KARMELU (FLOS CARMELI)

Kwiecie Karmelu, Płodna Winnico,
Ozdobo Niebios, Jedyna Matko Dziewico.
O Najwybrańsza, Matko Łagodna i Czysta,
Wierna Dzieciom Karmelu, bądź miłosierna, o Gwiazdo Morza.

WITAJ KRÓLOWO (SALVE REGINA)

Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia, życie, słodyczy i nadziejo nasza, witaj! Do Ciebie wołamy wygnańcy, synowie Ewy; do Ciebie wdychamy jęcząc i płacząc na tym łez padole. Przeto, Orędowniczko nasza, one miłosierne oczy Twoje na nas zwróć, a Jezusa, błogosławiony owoc żywota Twojego, po tym wygnaniu nam okaż. O łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo!

POD TWOJĄ OBRONĘ (SUB TUUM PRESIDIU)

Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna i błogosławiona. O Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Pocieszycielko nasza. Z Synem swoim nas pojednaj, Synowi swojemu nas polecaj, swojemu Synowi nas oddawaj.